

Vörös Gabriella mezítláb, Németh György rózsaszín nadrágban járt

Ó, AZOK A SZÉPSÉGES HETVENES ÉVEK!

Ön vajon ráismerne-e Vörös Gabriellára (56), a Móra-múzeum volt igazgatójára, egyetemi adjunktusra, vagy Németh György (57) fotóriporterre, karikaturistára és feleségére, Bátyai Edinára (45), a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatójára? Nagy nevetések közepette velük nosztalgiztunk, és emlékeztünk arra, mi-
ben jártak, amikor fiatalok voltak?

FEKETE KLÁRA

Személyes vallomással kezdem: Vörös Gabriellára, a Szegedi Tudományegyetem régészeti tanszékének adjunktusára - a Móra-múzeum volt igazgatójára - egyetemista koromból emlékszem: nagy feltűnést keltett a magas, nádszál karcsú, „Angela Davis-frizurás”, kopott farmeres lány szakadt külsejű barátjával, akivel elválaszthatatlanok voltak. (Zárójelben: a kapcsolatból nem lett házasság.)

Könyvek hitelre

Gabi a tőle kapott felvételen 20 éves: a tisztaalpári származású magyar-történelem, majd régészet szakos egyetemista a Móra-kollégiumban lakott, azokra az évekre máig szeretettel gondol vissza. „Azt éreztem, hogy a világ legjobb dolga egyetemistának lenni, s külön szerencsének tartottam, hogy Szegedre kerülhettem - meséli. - Évente százszámra vettem a könyveket Ilonka nénitől, a könyvbizományostól hitelbe - és még fehér farmerre is futotta.”

A fehér farmer nála egy idő után felváltotta a kéket, bőrruhán, bőr miniszoknyán kívül szinte nem is járt másban. Az első kék farmert természetesen Szabadkán vette a piacon, mint minden rendes szegedi fiatal. A városba kishatárforgalmival utaztak a helybeliek, a nem állandó szegedi lakosoknak azonban be kellett áldozniuk egy nyugati országba szóló ablakot. Ez kemény döntés volt, hiszen a kapitalista országokba szóló kiutazási lehetőséghez csak háromévente lehetett hozzájutni.

Vörös Gabi a Jugóból hozott farmerekre úgy emlékszik vissza, hogy

➔ **ANGELA DAVIS.** Színes bőrű amerikai, újbóloldali filozófus, ma egyetemi professzor, a hippikorszak egyik emblemikus szereplője. Az amerikai kommunista párt alelnöke is volt. Részt vett egy fegyveres rabszöktetésben, ezért elítélték, a kelet-európai országokban pedig nagygyűléseket szerveztek kiszabadításáért.

■ Németh György feleségével, Bátyai Edinával a 70-es évek végén és most. A farmer maradt

azok jó tartósak voltak. A kopott nadrághoz sarut hordott vagy semmit: nyaranta ugyanis mezítláb járt, ami még neki is elképesztően hangzik az eltelt évtizedek távlatában, pedig igaz volt.

Az első „szerelem”: a Rifle

Németh György fotóriporter és karikaturista hosszú haja és szakála miatt került rendszeresen bajba: a rendőrök állandóan belekötöttek, mindenütt igazoltatták. A 70-es évek végén - lehet, hogy 1981-ben? - készült felvéte-

➔ Mit viseltünk anno?

A 60-as évek végére Magyarországra is betört a miniszoknya, noha az elsőt Mary Quant már 1965-ben megtervezte. A 70-es évek elején a mini rövidsége már minden addigi képzeletet felülmúlt, de ami még a bugyit éppen csak takaró szoknyácskánál is jobban sokkolja az idősebb generációt, az a forrónadrág. Ugyanakkor megjelenik a miniszoknya „ellentétpárja” is, a maxi. A hippi mozgalom - megkésve természetesen - nálunk is mindent borít: véglegesen betör a farmer a mintás inggel, blúzzal, hajpánttal, saruval. Divatos a rocksztárok utánzása és a szándékosan elhanyagolt külső is. A nadrág szárának bővülése már a 60-as évek végén elkezdődött, a 70-es évek végére pedig mai szemmel is ijesztő méreteket öltött. Nagy divat a magas szárú, talpú, 15-20 centis sarkakkal ellátott holdjáró csizma és cipő is.

len Gyuri közelített a 30-hoz, Edina pedig csak 18 éves volt. Az utókor számára megörökített fotón egy NSZK-ban vásárolt farmerben feszít, de az első „szerelem” nála is egy Jugóban vett Rifle volt. A tanárképző főiskola akkori technikusa farmermániás volt, ma is az. „Egy farmer évekig eltartott - idézi a múltat a fotós. - Később vettem egy pirosat is - nekem volt először Szegeden -, az pár év múlva rózsaszínre fakult. A hajamat édesanyám vágta, aki fodrász volt, a szakállamat pedig magam igazítottam.”

Maga varrta a ruháit

Egyik első randijára egy kopott, foltos farmerben, kinyúlt pólóban és egy elhordott szandálban ment el, amelyből legvégül papucsot eszká-bált. Ez a szerelés még Edinánál is kiverte a biztosítékat, és később becsomagolva elrakta. Mái őrzik ott-hon. Gyuri apósa, Bátyai Jenő, a neves helytörténész egyszer meg is jegyezte: nincs ennek az embernek más ruhája?

Edina a felvételen frissen érettségizett, a Vár utcai gyerekkönyvtárban dolgozott. Ruháit akkoriban maga varrta, később aztán ő is rákapott a farmerre. Ma is szívesen hordana, de csak szabadidejében teheti meg: munkába főleg kosztümökben jár.

■ Vörös Gabriella 1972-ben - borzas frizurával, bőrruhában, és napjainkban - sminkelve, bundában, kalapban

FOTÓK: CSALÁDI ARCHÍVUM, SEGESVÁRI CSABA